926/13

Den 4. november 2013 blev i sag nr. 84.231:

xxxxx xx xxxx xxxxxx
xxxxxx xx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx x

mod

Tjenestemændenes Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har tegnet villaforsikring i Tjenestemændenes Forsikring. De klager over, at selskabet har afvist at dække et skimmelsvampeangreb i ejendommens kælder. Angrebet er anmeldt som en følgeskade til en anerkendt skybrudskade.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klagerne ikke har sandsynliggjort, at skimmelsvampeangrebet er opstået som følge af skybrudskaden i august 2011.

Den 29/8 2011 modtog selskabet en skadeanmeldelse fra klagerne som oplyste, at grunden stod under vand, så vandet skulle pumpes væk.

Et skadesservicefirma blev rekvireret, og klagerne fik kontanterstatning for eget arbejde, (pumpning af vand, rengøring og maling af vægge). Desuden blev der opsat en affugter i cirka en måned. Selskabet afsluttede sagen i oktober/november 2011.

Skadeservicefirmaet udarbejdet den 31/8 2011 fugtrapport, hvoraf bl.a. fremgik:

> "Vand i krybekælder og i viktualiekælder efter skybrud. Der er ikke lavet skitsetegning til sagen.
>
> Konklusion efter besigtigelse d. 31/8 2011. Da vandet i krybekælderen er væk og der er rigtig god ventilation via sokkelriste samt at der ikke er målt forhøjet luftfugtighed på stueplan 55-63 % RF ved 22 grader samt at der ikke var svælgning på trægulvene i de 2 stuer samt køkken og entre vurderes det at der ikke er behov for affugtning, der er lyst ind af samtlige sok-

kelriste for at afgøre om den naturlige ventilation kan fjerne restfugten, dette viste sig at være tilfældet. Der er dog opsat affugter i viktualiekælder d. 28/8 da der ikke er naturlig ventilation i denne.

Krybekælderen under stuen var tilgængelig via lem i gulvet og viser at vandet er væk og krybekælderen er begyndt at tørre via sokkelriste, så der opsættes ikke affugter her.

Skimmel forbehold: Der er umiddelbart intet at bemærke efter det som kan ses ved at lyse ind af sokkelriste samt det der kan ses under gulvet i stuerne.

13-9-11 Fugtmålinger i lille kælder. Gulv 110-130 - vægge 95-121
28-09-11 gann målinger viste mellem 98-132 ok for denne kælder da der er tale om beton direkte på lerjord.
Hjemtaget affugter."

I august 2012 kontaktede klagerne selskabet på ny og meddelte, at der var fugt og skimmelsvamp i krybekælderen.

Selskabet rekvirerede på ny skadesservicefirmet, som besigtigede ejendommen den 27/8 2012 og i fugtrapport af 29/8 2012 noterede:

"Fugtmåling i køkken og stue med Testo 400. Der måles: 63% - 20 grader - 11, 1 g/m3 ved 1 meters højde. I krybekælderen via ristene måles der: 60% - 17 grader - 10,5 g/m3.
Gann på væggene i køkkenet over fodlister viser 35 - 54 gd.
Der er ingen fugt som kan henledes til skaden fra 2011."

Ved brev af 5/9 2012 meddelte selskabet klagerne afslag på dækning, idet selskabet anførte:

"Vi vender tilbage angående vandskaden den 27. august 2011.

Vi har talt sammen i dag, hvor du har forklaret at [skadeservicefirma] ikke har lavet en korrekt fugtmåling.

Jeg har efterfølgende talt med [skadeservicefirma], der oplyser at de har lavet en komplet fugtmåling, både efter skadens afslutning og igen nu.

Der er ingen fugt som skyldes skaden fra 27. august 2011.

De mener at der kan være tale om en siveskade fra et skjult rør, hvilket de også har orienteret dig om.

At der er skimmelsvamp under et gulvbræt henviser de også til evt. rørskade, da det ikke kan opstå efter de har tørret sidste år.

Såfremt du ønsker at få undersøgt om der er en rørskade, skal du selv kontakte en VVS."

Klagerne klagede herefter til selskabet, der indhentede en fugtrapport udarbejdet af selskabets fugtkonsulent. Af rapporten dateret den 15/2 2013 fremgår bl.a.:

"**Formål**
Formålet med undersøgelsen var at give en årsagsindikation på den konstaterede skimmelvækst i krybekælder.
…
Skadeårsag/ Konklusioner
Vi kan konkludere at den fugt der har været under gulvet efter oversvømmelsen af området ikke har medført skade eller skimmelvækst på bjælker eller trægulve i gulvkonstruktionen i stueplan.

Skimmelvækst i gulvpap der er anvendt som vindpap, er angrebet af synlig skimmelsvamp. Om skybrud kan have forværret skimmelvækst i gulvpap, kan vi ikke vurdere.

Pap/ er et hygroskopisk og organisk materiale, som er bundet sammen af cellulose/ kogte træfibre. Alle de harpiks stoffer som er naturlige svampebeskyttende for træ, er fjernet i pap. Det betyder, at pap er meget modtageligt over for fugt og skimmelvækst.
Pap kan blive angrebet af skimmel selv ved årstidsbestemt luftfugt. Når gulvet i køkken og all-rum er efter isoleret, så vil temperaturen også blive lavere i kryberummet. Dermed vil den relative luftfugtighed stige i kryberummet under køkken og all-rum.
Risikoen for skimmelvækst på pap anvendt, som vindpap under gulv til en krybekælder, er derfor uundgåelig.

De brædder der også har synlig skimmelvækst kan være angrebet inden de er monteret eller være forurenet med jord eller andet der kan have medført større risiko for skimmelvækst en de friske brædder som ikke bærer præg af skimmelvækst.

Skimmelprøver på gulvbjælke under stue ved hul mod køkken har ingen vækst af skimmel. Det samme gør sig gældende for opklodsninger til gulvbjælker i køkken og all-rum."

På baggrund af rapporten har selskabet fortsat fastholdt afvisningen, hvorefter klagerne efter indsigelser over for selskabet har indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring og i klageskema dateret den 1/4 2013 har anført:

"Den 27. august 2011 var der skybrud hos os. I forbindelse med skybruddet løb der vand ind igennem vores ventilationsriste i sokkelen på huset. Tjenestemændenes Forsikring sendte [skadeservicefirma] ud hos os, der satte affugter op den 29. august 2011. Der blev i den forbindelse kun affugtet i viktualiekælderen, men ikke i husets krybekælder, hvor der var ca. 40 cm vand under gulvbrædderne. De afsluttede sagen og fjernede affugterne uden at kontrollere tilstrækkeligt, at fugten var væk. Efterfølgende bemærkede vi og gæster i huset en lidt mærkelig lugt. Vi undersøgte i vores krybekælder og kunne konstatere, at der var skimmel på forskallingen under isoleringen/gulvbrædderne. Vi henvendte os til Tjenestemændene og bad dem se på det, da vi har en følgeskade fra skybruddet. De har på trods af flere taksatorbesøg og en skimmelundersøgelse (udarbejdet af deres egen underafdeling, hvorfor vi stiller spørgsmålstegn ved deres habilitet), ikke ville medvirke til en løsning af sagen - herunder har vi ventet længe på en rapport fra [skadeservicefirma], som indeholdt flere fejl, herunder, at der angiveligt ikke var tilstrækkeligt med ventilation, hvilket ikke er korrekt. Det er vores opfattelse, at Tryg's Kvalitetsafdeling - der nu varetager sagen for Tjenestemændene, ikke læser hvad det er vi skriver til dem. De bliver ved med at henholde sig til udluftningsforhold, og

at der er affugtet i de pågældende områder, og at vandet ikke ifølge deres vurdering er kommet ind via ventilationsristene. Gentagne gange under forløbet har taksator mm påstået at det har været en siveskade, men har ikke kunnet påvise, hvad der eventuelt skulle være utæt, vi har aldrig haft mistanke til nogen utætheder. Inden for det skadesramte område befinder der sig kun et enkelt varmerør, og alle involverede er overbeviste om at der ikke løber noget vand ud derfra. Vi har sendt fotos til dem, som efter vandet var begyndt at trække sig tilbage - viser at der har stået vand i en højde af ca. 6 cm over underkant af ventilationsristene, hvilket er højt nok til at vandet har kunne løbe ind igennem ristene. Affugterne var kun opsat i viktualiekælderen, som er et lille rum på ca 5 m2, derimod var der ikke affugtere i krybekælderen, hvor der var ligeså meget vand - vi bar spandevis af vand op i forbindelse med vores egne skadebegrænsende tiltag. Vi har masser af fotos, som underbygger at Tryg ikke har ret, når de påstår, at der nærmest ikke har været vand i krybekælderen. Det har lignet et badekar dernede, fordi vandet ikke kunne løbe hurtigt væk. Det er vores klare overbevisning, at den skimmel som vi nu har i kælderen er en følgeskade af vores dækningsberettigede skybrudsskade - og derfor mener vi også at Tryg/Tjenestemændene har et ansvar for at få sørget for udbedring af dette. Tryg mener, at det vindpap, som er monteret i krybekælderen er årsagen. Vindpappet har imidlertid været der i over 30 år, og burde således på et langt tidligere tidspunkt have udmøntet sig i en skimmelskade, hvis det var vindpappet, der var årsagen. Der er derfor nu skimmel på dette, fordi der har været så meget vand i vores krybekælder. Vi sendte et brev med rettelser til deres faktuelle fejl i deres afgørelse samt kommentarer til denne, og sendte ny billeddokumentation, men Tryg har ikke besvaret dette indenfor den frist vi gav den - derfor er denne klage nødvendig.

Ps/ vi kan lige tilføje at på selve skadestidspunktet mødte [skadeservicefirma] op herude, men kørte efter 10 minutter med kommentaren, 'dette er en sag for stormflodsrådet' ring til os igen, når vandet har trukket sig tilbage.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Anerkendelse af, at de skimmelproblemer, som vi har i vores krybekælder skyldes forkert/for dårlig affugtning efter skybruddet i august 2011 og have sat nogle ting på plads, som strider imod vores visuelle oplevelser i forbindelse med alt vandet. Og herunder et dækningstilsagn om udbedring."

Selskabet har i svarbrev af 17/4 2013 til nævnet anført:

"**Vores vurdering**
Det er fortsat vores vurdering, at den fugt der har været under gulvet efter oversvømmelsen af området ikke har medført skade eller skimmelvækst på bjælker eller trægulve i gulvkonstruktionen i stueplan.

Skimmelvækst i gulvpap der er anvendt som vindpap, er angrebet af synlig skimmelsvamp. Pap/ er et hygroskopisk og organisk materiale, som er bundet sammen af cellulose/ kogte træfibre. Alle de harpiks stoffer som er naturlige svampebeskyttende for træ, er fjernet i pap. Det betyder, at pap er meget modtageligt over for fugt og skimmelvækst.

Pap kan blive angrebet af skimmel selv ved årstidsbestemt luftfugt. Når gulvet i køkken og allrum er efterisoleret, så vil temperaturen også blive lavere i kryberummet. Dermed vil den relative luftfugtighed stige i kryberummet under køkken og all-rum. Risikoen for skimmelvækst på pap anvendt, som vindpap under gulv til en krybekælder, er derfor uundgåelig.

De brædder der også har synlig skimmelvækst, kan være angrebet inden de er monteret eller være forurenet med jord eller andet der kan have medført større risiko for skimmelvækst end de friske brædder som ikke bærer præg af skimmelvækst.

I Tryg Byggetekniks rapport har der ikke på noget tidspunkt været tvivl om at der har været vand i krybekælderen. Tværtimod er der refereret flere steder til dels kundens egne observationer og [skadeservicefirmas] observationer. Den i afsnittet 'Oplysninger om fugtproblem' i 1. afsnit nævnte vandstand er angivet som 'op til ca. underside'.

At der står ca. er vurderet ud fra et foto som … fra Tryg' byggeteknik har set, og det kan være svært at overføre til en præcis angivelse af vandniveauet i krybekælderen.

I fugtrapporten er der angivet en vandstand mellem 3 til 24 cm i krybekælderen. Denne variation skyldes det forhold at jordbundsniveauet i krybekælderen ikke er vandret, men varierer i forhold til vandret.

Den aktuelle konstruktion med isolering i gulvkonstruktionen gør, at overfladetemperaturen på undersiden af papafdækningen sænkes i forhold til de steder, hvor der ikke er ikke er isoleret.

At temperaturen sænkes bevirker, at luftens mulighed for at indeholde vanddamp bliver mindre end hvis luften er varmere.

Med andre ord vil den relative luftfugtighed stige med faldende temperatur. Hvis den relative luftfugtighed i en længere periode er høj i udeluften, som det f.eks. har været tilfældet i de sidste 2 somre, vil der være en større risiko for at den fugt, som er indeholdt i luften vil blive 'opsuget' af dels paplaget og dels underbrædderne, og gradvist nå et niveau, som muliggør udvikling af skimmel.

Skimmelsporer er i al udeluft, og indebærer i sig selv ikke nogen risiko, men hvis organisk materiale i gennem længere tid udsættes for en kraftig opfugtning, er der mulighed for udvikling af vækst. Denne grænse ligger på ca. 75 % relativ luftfugtighed, som skal være til stede i en længerevarende periode.

I denne sag er der tale om vand i krybekælder fra den 27. august 2011 til den 31. august 2011. Med den aktuelle måling af relativ luftfugtighed på maks. 63 % ved 22 grader er det af [skadeservicefirmas] vurderet, at den aktuelle ventilation af krybekælderen er tilstrækkelig til at opretholde et fugtniveau, som ikke indebærer en forøget risiko for skimmelvækst.

Som før nævnt er der ikke tvivl om at der har været meget vand i krybekælderen. Der er dog ikke på det foreliggende grundlag nogen grund til at antage, at vandet i en krybekælder med jordbund ikke vil forsvinde lige så hurtigt som det er tilfældet udenfor. Dette skyldes en umiddelbar vurdering af, at der må forventes at være de samme jordbundsforhold inde under huset, som der er udenfor huset. Da vandet normalt opsuges af jorden og naturligt siver lodret gennem jordlaget, vil der således ikke være tale om et 'badekar', som kan holde på vandet i en længere periode end jorden udenfor.

På baggrund af ovenstående fastholder vi derfor vores afvisning af skimmelsvampeangreb i kælderen, da vi ikke finder at vores kunde har sandsynliggjort, at skimmelangrebet er opstået som følge af skybrudsskaden i august 2011."

6. 84.231

Selskabets brev har givet klagerne anledning til i brev af 24/4 2013 at fremkomme med følgende bemærkninger:

> "Vi stiller os fortsat undrende overfor resultatet af fugtmålingerne. Blandt andet fordi taksator skulle kontakte [skadeservicefirma] og skaffe en kopi af måleresultaterne, hvilket der gik mere end en måned, før han fik frem. Da først rapporten kom, var den behæftet med fejl, som vi skrev tilbage og stillede spørgsmålstegn ved.
>
> For så vidt angår krybekælderens konstruktion, så er det os selv, der er lavet efterisoleringen for mere end 30 år siden. Der har ikke på noget tidspunkt, forud for oversvømmelsen af vores grund som følge af skybruddet, været skimmel i krybekælderen. Tryg's påstand omkring, at træet skulle have stået fugtigt eller ligget på jorden forud for monteringen kan vi ikke tilslutte os, fordi der er tale om resttræ, som vi har købt i forbindelse med, at en møbelfabrik blev nedlagt. Der er tale om skillevægstømmer, som ikke har været i jordkontakt.
>
> Tryg skriver netop i deres sagsfremstilling, at hvis organisk materiale gennem længere tid udsættes for en kraftig opfugtning, så vil der være bedre vækstforhold for skimmelsvamp. Dette underbygger netop vores påstand om, at der ikke er affugtet korrekt i krybekælderen, og at årsagen til svampen skal findes i, at [skadeservicefirma] ikke har opstillet affugtere det rigtige sted.
>
> For så vidt angår vandhøjderne, så har vi sendt billeder til nævnet, som viser dette. Herudover så mener vi fortsat, at en ydervægs sokkelkonstruktion vil gå længere ned end jordniveauet i krybekælderen, og at der derfor vil være fugtigt i længere tid, når der har stået så meget vand, som der har i vores krybekælder, fordi der ikke er sol og vind inde i krybekælderen, der kan udtørre. Også fordi at der i lerjorden under krybekælderen ikke er drænet set i forhold til resten af grundarealet, som er drænet overalt med op til 12 cm's rørledninger. Disse ligger betydeligt højere end bunden af husets sokkel, som ligger i ca. 90 - 100 cm's dybde. Også derfor må det være logisk at overfladevandet på grunden forsvinder hurtigere end det gør under huset. Vi er derfor ikke enige i Tryg's oplysninger om at vandet/fugten skulle forsvinde lige hurtigt. Det er i øvrigt første gang vi hører/læser om påstanden, som går på vandet skulle forsvinde lige hurtigt overalt på vores grund.
>
> Det er fortsat vores vurdering, at vi nu for første gang i vores ejertid har skimmelangreb i krybekælderen. Og at dette skyldes den store mængde vand, der var dernede som følge af skybruddet kombineret med mangelfuld affugtning efter skybrudsskaden."

Nævnet udtaler:

Selskabet og klagerne er uenige om, hvorvidt skimmelsvampeangrebet er en følge af utilstrækkelig affugtning efter den af selskabet anerkendte skybrudskade i august 2011.

Nævnet finder, at det ikke er muligt at vurdere, hvem der har ret ud fra de oplysninger, der er i sagen.

Det vil kræve en bevisførelse, der ikke kan ske for nævnet. I givet fald må bevisførelsen ske ved domstolene. Det følger af vedtægternes § 4, stk. 1, at nævnet derfor må afvise at afgøre sagen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels